

további hatást a beálló esőzések miatt vizsgálni nem lehetett.

Mint érdekességet említem még a következőket. A lehullott és megbénult bogarak közül a legkisebb gamma izomer tartalommal (0,32 gr) kezelt fákról lehulló cserebogarak közül válogatás nélkül összegyűjtöttünk 236 db-ot, ebből nőstény 133 db (56 százalék) és hím 103 db (44 százalék). A behozott bogarakat nevelőszekrénybe helyeztük, friss lombot adtunk nekik s ennek ellenére a behozástól számított negyedik napra az összes hímek elpusztultak, a nőstények közül 19 db maradt életben, ezek a mérgezést kiheverték. Megjegyzem még azt is, hogy az itt összeszedett bogarak a mérgezett környezetben csak igen rövid ideig voltak. A nőstényekhez Sopronban gyűjtött új hímeket eresztettünk, s

ezekkel a nőstények párosodtak. Párosodás után 5—6 napra a nőstényeket felboncoltuk és azt tapasztaltuk, hogy petefészük egészen megfeketedett, a nevelőszekrényben elhelyezett talajba nem furakodtak be, petét nem termeltek. Tehát nem kell tartanunk a mérgezett és magukhoz tért cserebogaraktól! Bár a tapasztalatunk azt bizonyítja, hogy a nőstények sokkal ellenállóbbak a mérgezéssel szemben, mint a hímek.

Ha a cserebogár ivararányát megközelítőleg 1 : 1 vesszük, akkor kísérleteink alatt kb. 3 millió nőstényt pusztítottunk el. Ha a lerakott peték számát 50—70-nek vesszük és csak a legkisebb értékkel számolunk akkor 150 millió pajort öltünk meg, ami bizony igen tetemes szám.

A sopronhorpácsi cserebogárirtási kísérletekhez

dr. SEDLMAYR KURT

Kossuth-díjas akadémikus

A mezővédő erdősávok jelentőségét ma már mindenki elismeri. Számos kísérlet és számtalan tapasztalat bizonyítja, hogy a jól tervezett, tájhoz, talajhoz, terephez alkalmazkodó erdősávok jelentősen javíthatják a védett területek termésátlagát.

A mezőgazdaság oldaláról ugyanakkor mindinkább felmerül az az agyály, hogy az erdősávok a növényi kártevők és betegségek fészkeivé, kiindulópontjaivá válnak. Ez így is van, ha az erdősávok fa- és cserjeállományát szakszerűtlenül állítják össze, ha túl sűrű a sáv, hótorlaszok a vetések kiállását okozzák, ha a gyomok irtásáról elfeledkezünk, ha madarak telepítéséről, fészekoduk felállításáról nem gondoskodunk, ha végül rendszeresen nem védekezünk a kártevők és betegségek ellen. Ugyanakkor azonban az erdősávok nagyszerű alkalmat nyújtanak a kultúrnövények ellenégeinek tömeges elpusztítására. A rágcsálók ide húzódnak, a rovarok tömegesen keresik fel az erdősávokat, gyakran itt telelnek (mint pl. a levéltetvek) és így gyorsan és szervezeten elpusztíthatók.

Így mindenki megfigyelheti, hogy a cserebogarak előszeretettel az erdősávok tölgy- és juharfáit keresik fel. Ez aggasztó volt addig, amíg nem tudtunk ellenük hatásosan védekezni. Ma már tökéletes védőszerek és magasnyomású motorizált és magánjáró permetező- és porozógépek segítségével az erdősávokban meg lehet fogni és el lehet pusztítani a legveszedelmesebb bogárinváziót is. A mezővédő erdősávok nem jelentenek ma már veszélyt, hanem ellenkezőleg, megkönnyítik és elősegítik a bogarak és kártevők pusztítását, odacsalják a kártevőket, ahol az irtásuk biztosan, gyorsan és eredményesen végrehajtható.

Az idei sopronhorpácsi kísérleteket nagyjelentőségűnek tartom, mert bebizonyították, hogy a korszerű védőszerek és porozógépek segítségével a cserebogarakat az erdősávokban el lehet pusztítani és így az erdősávokkal szemben felhozott agyály tárgytalanná vált.